

UNITARIUS ÉRTESÍTŐ

ALAPITOTTA: JÓZAN MIKLÓS

bölöni dr. Mikó Ferenc
1880—1942

bölöni
dr. Mikó Ferenc

Ebben az évben egyik súlyos veszteségünk a másikat érte, kezdődött mindjárt január elsején, amikor László János tb. kebli tanácsos atyánkfiaát temettük el, folytatódott Dr. Tóth György kúriai bíró, tb. gondnok, majd Dimény Mózes posta főigazgató, tb. köri felügyelő gondnok, Gyarmathy Mózes főerdőtanácsos, tb. presbiter atyánkfiaival, s veszteségünkre most tette fel a koronát a szomorú jelentés, mely tudatja, hogy bölöni dr. Mikó Ferenc, ny. államtitkár, egyházunk tb. főgondnoka visszaadta nemes lelkét Teremtőjének.

Nekünk minden veszteség egyaránt fáj, egyházközségünk legfiatalabb, vagy legszegényebb hívét éppen úgy őszinte együttérzéssel siratjuk el, mint a családtagok. Veszteségünkre mégis van vigasztalás, mert az örökélet hite viszontlátással, újraegyesüléssel biztat. Imént elsorolt nagyjainkra is áll, természetesen, ugyanez az igazság, éppen ezért nem is az embert siratjuk bennük mértéken felül, hanem az egyházi embert. Ha igaz az, hogy az egyház Isten-országának földi faiskolája, honnan a megizmosodott lélek-csemete az örökélet televényébe ültettedik által, hogy maradandó gyökereket ott eressen, lombot ott vessen, gyümölcsöt ott teremjen, úgy érthető az is, ha e földi faiskola előmunkásait, kertészeit és vezetőit távozásukban megsiratjuk, mert ki tudja, mikor jön helyükbe más, és hogy aki jön, pótolni tudja-e őket!

Mikó Ferencben egyházunk legmagasabb tiszttségét viselő tagját és vezetőjét vesztette el, kinek befolyása a vezetése alatt álló szervezet életében hosszú időn át áldásosan érezhető volt. Szeretnénk rámutatni erre a befolyásra, meg akarnók rajzolni alakját, úgy ahogy előttünk, közvetlen szemlélők előtt kirajzolódott, hogy okulásul és követésül adjuk át utódainknak, akik számára az ő vonzó személyisége már csak egy név lesz az egyháztörténelem lapjain.

Életének külső körülményeiről minden valamire való kézikönyv bőséges adattal szolgál. Mi csak röviden összefoglaljuk, hogy aztán egyházunk életében ismert alakját vázoljuk fel. Tehát: 1880 november 16-án született Deésen. Atyja előbb a marosvásárhelyi királyi tábla, majd a Kúria

bírója s így fia előbb Marosvásárhelyt, majd Budapesten nevelkedik. Jogtudorrá 1902-ben avatják a kolozsvári egyetemen. Budapesten, majd Szegeden folytatott aljegyzői gyakorlat után 1906-ban bírói vizsgát tesz. 1905-ben berendelik az igazságügyminisztériumba s ettől kezdve itt halad előre gyönyörű ívelésű pályáján, mely 1924-ben a helyettes államtitkári, 1937-ben pedig az államtitkári címet és jelleget érte el. A címeken felül külön kiemelendő, hogy 1920 óta az elnöki osztály vezetője, ami nagy tudást, körültekintést és tapintatot igénylő feladatkör. Nyugdíjba menetele után 1939 szeptemberétől egy évig a magyarországi sajtóellenőrző bizottság elnöke.

Szolgált az azonban hazáját a harcmezőn is. Az első világháborúban, mint tüzértiszt vett részt. Katonai és polgári kitüntetései között megtaláljuk az Ezüst Signum Laudis-t, a Bronz Signum Laudis-t, a katonai érdemkereszt szalagján, a Károly csapatkeresztet és a II. oszt. Magyar Érdemkeresztet a csillaggal.

Egyéniségét azonban még további szempontokból is meg kell világítanunk, ha igazán ismereni akarjuk. Amellett, hogy nagytudású jogász, kitünő hivatalnok, a magyar közéletben előkelő szerepet vivő ember, vitéz katona, — rá kell mutatnunk a magán életében és egyházi téren kifejtett munkásságában megnyilatkozó jellemvonásaira is.

Magán érintkezés közben világlottak ki azok az erényei, melyek az egyéni jellemzéshez szükséges vonásokat megadják. Nemesak nagy olvasottságú, hanem igazán művelt férfiú volt. Hogy igen jól ismerte a magyar politikai és közéletet, a kül- és belpolitikai eseményeket, az természetes, hiszen jóformán bennök élt. Édesatyja révén már gyermekkorában hallott a fórumokon történő eseményekről, mint ahogy kisebb emberek a rokonok, jóbarátok, szomszédok viselt dolgairól. Később a saját maga elérte pozíció biztosította számára ugyanezt a jólértesültséget. Élvezet volt őt hallgatni, amikor baráti körben, fehér asztal mellett — egyébként inkább hallgató — egyénisége megnyílt s beszélni kezdett történelmi nevek viselőiről, eseményekről és tervekről.

Műveltsége azonban korántsem szorítkozott csak a politika és a közélet területeire, bár hiszen ezek oly nagy kiterjedést mutatnak nálunk, Magyarországon, hogy a legtöbb bennök forgoló ember érdeklődési körét teljesen kitöltik. Olvasottsága a hazai és külföldi irodalom terén meglepő. Regények, vallásos és irodalmi termékek, melyek-

ről mások csak hallottak, számára áttanulmányozott, részleteikben is megértett könyveket jelentettek.

A művelt világnak ez a gyakorlatból és elméletből egyaránt jól ismert, mérlegelt és értékelt képe adta meg egyéniségének azt a kiegyensúlyozott, nyugodt és megértő fellépést, mely a jól értelmezett „úri ember“ (miért mondanók „gentleman“-nak, mikor nekünk is van fogalmunk reá!) kifejezésében minden művelt nemzetnek eszményképe.

És ha már „úri ember“-t irtunk „gentleman“ helyett, világítsuk meg ezt a magyar kifejezést éppen Mikó Ferenc személyében. Voltak és vannak, akik szeretnének éket verni magyar népünk és a nép vezetői közé s erre éppen az „úri ember“ fogalmát igyekeznek felhasználni. Azt állítják, hogy az úri ember, társadalmi állása és műveltsége távolságában elszakad a néptől, annak szenvedését, kérdéseit nem érti és nem is akarja érteni.

Mikó Ferenc a népből származott, amint minden magyar eredetű vezető emberünk is a népből származik, — ha nem is közvetlenül. A Mikó-családnál különösen is szemléltethető ez a tétel, mert a család székely. Nálunk, székelyeknél, mindennapos történet, hogy valamelyik földművelő család tehetségesebb tagja magas pozíciókat ér el, „úri ember“ lesz belőle, utódai is folytatják a közpályán való tevékenykedést, látszólag tehát elszakadnak a falun maradt rokonoktól. De csak látszólag! Valójában sohasem szakad meg az összeköttetés s különösen megmarad lelki vonatkozásokban. Székely származású ember, bármily magasra jusson is tehetsége révén, soha el nem felejtí az a népet, melyből kiszármazott, s legnagyobb elfoglaltságában is talál időt, erőt és szívet, hogy otthonmaradt véreinek sorsában — ha lehet, segítőleg, ha nem lehet: együttérzésével — részt vegyen. Kivétel, persze, akad néha, de az ilyen kivételeket nem nevezzük „úri emberek“-nek.

Mikó Ferenc nem közvetlenül származott a népből, hiszen már édesatyja is a legmagasabb bírói tisztségeket töltötte be. A szíve azonban mindig székely maradt. Sokszor csodálkozva hallgattam magam is, hogy ez a magasállású, előkelő ember mennyire érti és akarja a népi vágyódásokat, hogy sokszor a hivatalos politika ellenére is, melyet pedig képviselnie kellett, hogy keres és talál módot s főképpen hogyan akar lehetőségeket teremteni arra, hogy ezek a népi vágyódások teljesüljenek.

~~Legelsősorban székely népe iránti szeretete~~

vezette őt egyházunk ügyeihez is. S amikor ezeket a sorokat leírjuk, tudjuk, hogy másvallású keresztény testvéreink előtt ezek csodálkozást ébreszthetnek. Hogyan ismerheti be ezt egy vallásos folyóirat ilyen nyíltan — kérdezhetik. Hiszen az egyházhoz elsősorban vallásos érzelmeik vezetik az embereket s ha akadnak is minden egyházban vezető emberek, akik inkább közéleti illemből, semmint egyéni buzgóságból vállalják a reprezentáns egyházi állásokat, — legjobb, amit egyházi folyóirat tehet, ha hallgat róla.

Mi, unitáriusok, másképpen gondolkozunk erről a kérdéstről. Ezt az unitárius gondolkozást is kitünően mutathatjuk be Mikó Ferenc példájában. Mindenekelőtt: távolról sem állítjuk, hogy Mikó Ferenc ne lett volna mélységesen vallásos meggyőződésű ember. Vallásossága azonban nem a kirakatos, előírások követésében kimerülő, vagy azt kedvelő, érzélgős és felekezetieskedő fajtához tartozott. Minden igazán mély érzését magába rejtette. Mint minden magyar ember, ő is szemérmesen takargatta a világ előtt leggyengédebb érzéseit. Istenéhez való viszonya belső ügye volt mindvégig, nem óhajtotta a nagy világ előtt kitegetni azt. Külföldön protestánsok között is találunk úgynevezett megtérési mozgalmakat, melyek során a megtért hívő az egész gyülekezet előtt vallást tesz bűneiről és Istenhez talál lelke örömről. Magyarországon is próbálkoznak ilyen mozgalmakkal, de mindenik kudarcba fult, mert idegen az ilyen nyilvános lelki levetkőzés a magyarságtól. S minden felekezetenél magába zárkózóbb ebben a tekintetben az unitárius.

A felekezetieskedést is gyűlölte Mikó Ferenc. Éppen, mert ennyire belső, személyes ügyének tartotta vallásos meggyőződését, visszatetsző volt előtte, hogy azért valakit üldözzenek, vagy — dicsérjenek. A legnagyobb unitáriusok, köztük Dávid Ferenc is, nem új felekezetet, hanem a kereszténység belső megreformálását akarták elérni fellépésükkel.

Ezért Mikó Ferencet első sorban nem vallásossága hozta egyházunk vezetői közé. Ő vallásos tudott volna maradni, mint egyszerű hívő is. Hőzánk fordította azonban őt magyarsága. Minden régi unitárius családból származó ember érzi, ha talán sokszor nem is tudja kifejezni, hogy unitárius vallásában nemcsak egy hitformát követ, valami — a többitől nagyobb vagy kisebb mértékben különböző felekezetet, — hanem valami különlegesen magyar lelki megnyilvánulást, melyet követni és ápolni épp oly bensőségesen drága ki-

váltság és kötelesség, mint magát a magyar nyelvet, magyar irodalmat és magyar zenét. Vallásos lehet valaki bármilyen felekezet keretei között. Aki azonban ismeri a magyar kereszténységet, az unitarizmust, az a maga benső vallásosságát csak ennek a lelkéhez legközelebb álló hitformának a keretei között élheti meg. Más oldalról pedig elmulaszthatatlan kötelességének érzi, hogy e magyar felekezetet segítse megmaradni, kifejlődni s minél több magyar lelki útjává tenni.

Igy haladt ősei útján Mikó Ferenc az igazság szolgálatán át, melyben régi székely girás székek és királyi táblák bírái mutatták az utat, az unitárius egyház támogatásáig, amiben a Mikó-család szintén sok százados példakkal szolgált.

Főgondnoki tisztét az itt látott jellemvonások gyakorlatba átültetésével gyakorolta. Ahol ő elnökkölt, ott megnemesült a léghő. Sugárzott róla a kétséget kizáró őszintesége, igazságossága és a magyarság. Semmihez oda nem adta a nevét, ami meggyőződése szerint nem maradéktalanul szolgált ezeknek az eszményeknek. Egyházunk önmagát tisztelte meg, amikor Erdély hazatérte után tb. főgondnokának választotta meg. Boldog az a közület, melynek ilyen vezetői vannak! És boldogtalan, amikor ilyen vezetőt kell elveszítenie!

Ifjúságunk dédelgetett eszményképe volt Jókai Kárpáthy Zoltán című regényéből Szentirmay Rudolf. A nemes gróf műveltsége, rettenthetetlen bátorsága, magába vonuló viselkedése, tökéletes modora s népért minden áldozatra kész, tiszta hazafisága elkísért bizony még a felnőtt korba is, hogy sokszor felsóhajtsunk: Adj nekünk, Istenünk, minél több ilyen vezetőt! Valahogy mindig úgy éreztem, Mikó Ferenc volt az unitáriusok Szentirmay Rudolfja. Lelkének finomsága, elméjének műveltsége, érzéseinek sokszor eltitkolt, de mégis minduntalan fel-felcsillanó fénye, elveinek tisztsága s jellemének egyenessége olyan eszményképévé kell, hogy legyenek egyházunk ifjú és felnőtt tagjainak, melyet követni belsőleg gyönyörűséget, külsőleg áldott eredményeket jelent.

Minden haladásunk, fejlődésünk; tudományaink minden vívmánya kevés volt ahhoz, hogy ezt az élete és férfikora teljességében virágzó embert megtartsuk magunknak, bár addig, amíg a természetes öregség elmúlásával megbékéltet. Ha azonban el is veszítettük őt testileg, lelkileg megőrizzhetjük — mindennap felidézett emlékezetünkben. Ez az emlékezés legyen a mi vigasztalásunk s követésre ihlető példaképünk.

Sz.-I. S.

Imaveszedelem idején

Istenem, mennyei Atyám! Egyedül Benned van minden bizodalomom. Te vagy a mi életünk adója és megtartója. A Te akaratodból támad az élet és szűnik meg, mikor földi létének értelme Előtted elfogy. Emeld fel gyarló és remegő emberi szívünket a Te magasságaidba, ahonnan tisztán látszik a Te akaratod s elnyugszik az ismeretlen-től irtózó szíve vergődése. Jól tudjuk mi, hogy a Te akaratod nélkül még egy kis veréb sem hull le a fáról, annál kevésbé az ember, akire feladatokat bízál. Jól tudjuk, hogy nem véletlenül és nem szeszélyből teremtettél minket, hanem célod volt teremtésünkkel, s csak akkor hívsz minket vissza, amikor feladatunkat elvégeztük, vagy arra teljesen képtelenek és a Te atyai bizalmadra érdemtelenek bizonyultunk.

Kérünk Téged, Teremtő Édesatyánk, hozd vissza szíveinkbe a Te akaratodban való megnyugvás boldog érzetét. Hogy mint a sötétségben felsíró gyermek, ha szülei kezére talál, úgy nyugodjunk meg mi is a Te akaratod felismerésében. Lássuk úgy a világot, mint amit szintén Te teremtettél s amelynek dolgait úgy igazítod, hogy teremtő célod, a tökéletesség felé mind közelebb és közelebb jusson. Értsük meg a világ rendkívüli eseményei között is, hogy bármilyen érthetetlenek, fenyegetőnek és félelmet gerjesztőnek látsszék is felettiünk az idő, végeredményében a Te szavadnak engedelmeskedik minden.

Hadd érezzük a Te atyai közelségedet, lássuk lelki szemeinkkel a magasságok békességes útját s derítsen fényt sötétségünkre a jövőbe vetett hit hajnalodása.

Kezeidbe ajánljuk testünket és lelkünket. Szeretteinket és ismerőseinket. Örkdő Szentlelked óvja meg őket is és vigasztalja s erősítse meg szíveiket, hogy semmiféle veszedelemben, háborúságban és kínban el ne feledkezzenek az örökévaló reménységről, mely Benned valósul meg egykoron. A mi Urunk Jézus Krisztus vezesse lelkeiket és lelkeinket áldott tanításaid által a Benned való megnyugvás útjára. Amen.

Fizessen elő az

Unitárius Értesítőre!

A csipkés Mauritius

Igaz történet.

(Folytatás.)

— Miért boldogabbak? — kérdezte Bandi, láztól fénylő szemeit most már egy pillanatra sem fordítva el rólam.

— Miért boldogabbak? Mert Isten közelében élnék. Ha sokáig lettél volna távol szüleidtől, tudnád: milyen boldogság ismét a közelükbe jutni. Szorozd meg ezt az érzést százzal, ezerrel, egymillióval, s akkor tudod csak elképzelni: milyen boldogság Isten közelébe, a mi Teremtőnk, menygye Édesatyánk közelébe megérkezni. Aztán meg, aki oda juthatott, annak egyszerre megszűnik minden bánata, szenvedése, ami gondja csak a földön volt, s beteljesedik minden tiszta vágya, ami idelent betöltetlenül maradt.

Most már két kézzel szorította az ujjaimat Bandi s gyengülő hangjával erőlködve suttogta, sürgette:

— Erről beszéljen, tiszteletes bácsi, erről beszéljen!

Elmondottam mindent, ami csak példaképpen az eszembe jutott. Egyszer csak megrándította Bandi a kezemet.

— Már tudom, — suttogta átszellemült arccal, — a csipkés Mauritius! Ugye, a jó Istennél megkapom a csipkés Mauritius?

Meghökkenem. A csipkés Mauritius? Egy használt levél-bélyeget? Isten országában, ahol semmi sem anyagi és kézzel fogható, hanem minden lelki és átszellemült? Hiszen Isten maga is lélek s az Ő országában minden Őhöz hasonló. Hogy volna bélyeg az Isten országában! Hiszen levél sincs, amire felragasszák! Postahivatal sincs, vasút sincs, hajó sincs, ami szállítaná! És szükség sincs rá, hiszen a lélek előtt nincs távolság, nincs tér, tenger. Csipkés Mauritius az Isten országában? Lehetetlen gondolat!

Bandi azonban egyre rángatta a kezemet:

— Ugye, úgy, ott megkapom a csipkés Mauritius?

Belenéztem lázas, vágyódó szemeibe. Mélyen néztem bele, mert végtelen volt már a távlatuk. Kapu volt most ez a szempár, mely lassan, titokzatosan tárult fel, hogy egy földöntúli világ titkait ígérje meg. Kapu, amely oda túlra nyílik. Kapu, mely hív és taszít egyszerre és drága titkok őrzőjeként áll elénk. Még alig tárult fel valamicskét, még sötétség tátongott mögötte, de valahogy áttetszett már ezen a sötétségen a dicsfényben ragyogó Titok. Mint hajnalodó éjszakában a közeledő nap csillogása az égen.

Megrendültem attól, amit ott láttam és aztán elszégyeltem magamat. Én, gyarló földi ember, én akarom megszabni, hogy mit tehet Isten?! Hogy miket készíthet megtérő gyermekének fogadására a legszeretőbb Édesatyja?

Mielőtt azonban szólhattam volna, szólott helyettem a gyermek. Boldog sóhaj hangzott el láz-

tól cserepés ajkairól, arcának vonásai kisimultak s a tudás bizonyosságával felett helyeztem:

— Igen, igen. Enyém lesz a csipkés Mauritius!

— A tied lesz, persze, hogy a tied lesz, Bandikám — hajtottam meg a fejem alázatosan, mert a gyermek hite többet tudott már, mint az én bölcseségem. Aztán kezemet kezébe kulcsolva, halkán imádkozni kezdtem.

✱

Azóta már jó idő telt el, Bandi már rég annak a másik világnak a lakója. Sokszor gondolok rá. Reágondolásom azonban nem bánatos. Hiszen ma már tudom, mert Bandi megtanított rá, hogy a jó Isten világában igazán boldogok, akiknek a szívök tiszta. Mert minden vágyuk beteljesedik. Bandi is boldog. Talán éppen most gyönyörködik az egész sorozat csipkés Mauritiusban. Ott sorakoznak eléje, a semmiből valósággá válva, hogy aztán ismét eltűnjenek utána, mint a pára, mely lett a semmiből és eloszlik a semmiségbe. Mert ki tudná megmondani vajjon, hogy mi az anyag és mi a lélek, hogy hol kezdődik a valóság és hol végződik a képzelet?

✱

Bárcsak mind ilyen tiszta vágyunk lenne nekünk is, — hogy a jó Isten mosolygó arccal fogadjon, mikor hozzá térünk, — mint ez a csipkés Mauritius!

Szent-Iványi Sándor.

Cserkész-toborzó

Vége a boldog, hosszú, nyári pihenésnek. Itt van megint az új iskolai év. Előkerültek nyári pihenőjükből a porlepte tankönyvek és pihenésre tér, vagy legalább is, némi szabadságra megy a nyár sok, kedves játékszere.

Kezdődik ismét az élet. Az iskolák öreg falai megremegnek a vidám diákok hangos nevetésétől, s a fiúk új erőt merítve a nyár szép emlékeiből, helyet foglalnak a kopott padsorokban, hogy belemerüljenek ismét a tudományok mélységes titkaiba.

A régen rendbehozott cserkészotthonok is boldog örömmel várják a régi ismerős arcokat, de talán még nagyobb szeretettel várják az újonnan jött cserkészfiúkat.

Az új iskolai évnek friss erővel, lendülettel, kemény, acélos magyar munkával fognak ismét neki, s a fiúk teli tettvágyal várják a parancsot az új cserkészmunka megkezdésére, meri tudják, hogy örök értékek életrekeltését, ébrentartását és terjesztését vállalják ezáltal magukra.

Minden csapatban új munkálkodás veszi kezdetét s testvéri tömörülésre hívja azokat, akik a

mozgalom célkitűzéseit önként vállalják és azok eléréséért áldozatot is képesek hozni.

Jertek hát unitárius cserkésztestvérek, fogjunk mi is egy új, komoly munkához a hazafiaság, a vallásosság és becsület jegyében. Hozzunk áldozatot mi is önként vállalt munkánkkal nagy céljaink elérésére, mert az élet számunkra is a családnak, a nemzetnek, egyházunknak és ezen keresztül Istennek öntudatos szolgálata.

Mi is, unitárius cserkészek, mindenütt és mindig a honvédő magyarság gondolatát vezérelvünk mélyítsük el önmagunkban, folyton arra készülve, hogy az igazi magyarságot megtestesítő, kezdeményezésre képes és vezetésre is alkalmas eszményi honpolgárok legyünk, akik egyaránt tudunk engedelmessé válni, de parancsolni is, ha kell, akikre nemzetünk mindig számíthat, bármilyen nagy áldozatot követeljen tőlünk.

Még soha nagyobb szükség nem volt a cserkészmozgalomra, mint a mai, megpróbáltatásokkal tele napjainkban.

Jól tudom, hogy ma mindenkinek legalább két ember helyett kell dolgoznia, mert kevesen vagyunk, de erős akarattal, igazi magyar, unitárius összefogással, a szeretet jegyében kivívhatjuk célunkat.

Tudom azt is, hogy nagy az elfoglaltságod, sokat kell tanulni, kemény munkát kell végezni a gyárak műhelyeiben, de ha elfáradtál, ha belefásultál a szürke hétköznapok örök robotjába, jöjj pihenni a cserkészletbe s nézz azokba a tüzes, ifjú gyermekszemekbe, melyek elfeledtetik veled minden fáradságodat és ismét felüdütenek.

Ne mond azt soha, hogy nincsen idő, hanem ilyenkor gondolj megboldogult főcserkészünkre, aki országos gondjai mellett is, mindig talált időt és alkalmat arra, hogy cserkészei között lehessen és ott az ő fiaival elbeszélgetve, buzdítsa őket a további munkára.

Néhézségek mindig voltak, vannak és lesznek! De nem igazi magyar cserkész az, aki ezektől visszariad! Új, felmerülő kérdések megoldása előtt állunk, s ha az új iskolai évek megkezdésekor friss erővel, lendülettel, kemény, magyar munkával hozzá nem fogunk, akkor nem áll módunkban jó munkát végezni.

Jertek hát unitárius cserkészifjak! Titeket is szeretettel vár a hosszú szünidő alatt üresen hagyott cserkészotthonunk. Kitért karokkal, meleg cserkészöleléssel hívnak cserkésztestvéteitek, hogy egy akarattal, igaz szeretettel, cserkész lelkiismer-

retességgel állhassunk ismét a magyar eszmék szolgálatába, kitermelve magunkból az önzetlen, munkakész, egyházáért és a közért áldozni tudó magyar embertípust.

Jertek hát a cserkészlet kebelébe, hogy összefogva, jó munkát végezhesünk!

Szolga Ferenc cserkésztestvér.

Megnyiták a kapuk

Az iskolára nézve nincsen nagyobb öröm, mint mikor újra visszatér belé az élet. Mintha a nyár tetszhalottja ébredt volna fel. Gyermekünk számára újra visszatért az, ami egy időre megszűnt létezni. Nincsen szomorúbb látvány, mint az elhagyott iskola nyár elején. Ilyenkor kifosztott, letarolt fához hasonlít. A hangos gyermekcsereg magával viszi minden kincsét, az élet lüktető jelét. Az iskola az az intézmény, mely, mint a szülő, mindig csak ad azoknak, akik kérnek tőle.

De a nyáron most is történt valami az iskolával. Egy év munkában kifáradt tanárai új erőt és kedvet gyűjtöttek s most szeretettel, gazdag kincsekkel újra várják a tanulókat, hogy örök körforgású, minden munka között legnehezebb feladatukat teljesítsék: neveljenek.

És megjöttek a tudományszomjas diákok is. Új fogadalommal, új, megtisztult akarattal, lendületes kedvvel jöttek. Az iskolai év elején minden diák nagyobb felelősségérzettel ül be a padjába.

Tanárok és tanulók újra találkoznak. És ebben a találkozásban benne van a magyar élet minden lehetősége. Mert az iskolák falai közül indul a hitben megerősödött, tudásban verhetetlen magyar ifjúság: jövőnk áldott serege.

Legyen ez a találkozás áldott, fakadjon belőle erős, magyar jövőnk. Legyen áldott a nevelő, szülő és tanár egyaránt és az ifjúság, mint a magyar élet napról-napra erősebbé váló biztosítéka.

(K. G.)

Székhely lányok istentisztelete

vasárnap d. u. 6 órakor

a Misszió Házban

Hirek

Ne feledkezzünk meg szegényeinkről!

Karácsony, a tél közeleg. Szegényeink most még inkább rászorulnak segítségünkre, mint a béke éveiben. Azok is, akiknél a kenyérkereső a haretéren védi Hazánkat, s azok is, akiket betegség, árvaság nincstelensége szorongat.

A szeretet ünnepére az készül igazán, aki a nincstelenekekre is gondol.

Kérjük atyánkfiait, juttassák el adományaikat, akár ruha, vagy ételneműben, akár pénzben, az Unitárius Nőszövetséghez, Szent-Iványi Sándorné címén (V., Koháry-utca 4.).

Templomunk festési munkálatai megkezdődtek. Közgyűlésünk határozata értelmében megkezdttük Koháry-utcai templomunk festési és világítási munkálatait. A szeptember 13-i istentiszteletünkön jelenvolt híveink már állványok alatt tartott istentiszteletet hallgattak. Tekintettel arra, hogy a munkálatok végzése még nagyobb méretű állványozást igényel, egyházközségünk vezetősége szükségesnek tartotta úgy intézkedni, hogy a renoválás ideje alatt istentiszteleteinket nem a templomban, hanem a lelkészi irodában és a tanácsteremben tartjuk meg. Minden vasárnap délelőtt 9 órakor — tehát ugyanazon időben — két istentisztelet tartunk: felnőtt híveink részére a lelkészi irodában, iskolás növendékeink részére pedig a tanácsteremben. A 11 órakor tartott istentisztelet a munkálatok bevégzéséig szünetel.

A székelykeresztúri Unitárius Gimnázium pénztárába, az ottani Berde Bizottság felkérésére, eddig az alábbi adományok fizették be: Imreh József főszolgabíró 100 P, Gyarmathy Mózes Budapest 10 P, Liebenberger Ferenc 20 P, Patakfalvi Zsigmond Énlaka 15 P, Péterffy Gyula igazgatótanító 20 P, dr. Péterffy Gyula orvos 20 P, magánvizsgadíjakból 4 P, László István gyógyszerész 19.90 P, Pálffy László 10 P, Fazekas József tanító 50 P, Egyházi titkár útján 680 P, Székelyudvarhelyi egyházkör 170 P. Összesen: 1118.90 pengő.

Az iskolák kapui megnyíltak. Egyházközségünk vallásitanító lelkészei is megkezdették a tanítást. Iratmisszióink minden esütörtökön délután 5—6-ig és vasárnap délelőtt 10—11-ig nyitva van. Mindennemű vallásitanítási könyvek ez időben szerezhetők be az iratmisszió helyiségében (V.,

Koháry-utca 4. sz., I. em., jobb lépcső). Felkérjük a szülőket, hogy munkánk eredményes folytatása és megkönnyítése végett lelkészi irodánkban érdeklődni szíveskedjenek akár személyesen, akár telefonon (317—529). Hivatalos órák minden hétköznap délelőtt 9—1-ig. Vallásitanítási csoportjaink általában a múlt évi beosztás szerinti helyen vannak. Olyan esetekben, ahol honvédelmi érdek következtében iskoláink nem állanak rendelkezésre, mindennemű felvilágosítást a lelkészi hivataltól szerezhetünk be (V., Koháry-utca 4.). Felhívjuk híveink szíves figyelmét arra, hogy a II. ker. Medve-utca 6. szám alatti polgári iskolában az idén nem szerdán, hanem esütörtökön délután 2 órakor tartjuk a vallásórát. Híveink gyermekeit bármelyik vallásitanítási csoportba küldhetik vallásórára — nem kell ragaszkodniok az iskolájukhoz legközelebb eső csoporthoz — jó, ha a lakásukhoz legközelebb eső csoportot választják.

Vitéz Szinte Gábor nyugalmazott vezérőrnagy, presbiter atyánkfiaát a haza védelmében teljesített érdemei elismeréseképpen a Nemzetvédelmi Kereszttel tüntették ki. A magas kitüntetések tulajdonosa ezzel újabb elismerésben részesült. Szeretettel gratulálunk.

Benedek Gyula lelkész, aki angliai tanulmányúton lévén, a háború következtében kintrekedett, a Vöröskereszt útján hírt adott magáról. Értesítése szerint jól van és egy vidéki gyülekezetben kisegítő szolgálatot végez.

Darkó Béla füzesgyarmati lelkésztársunkat és nejét mély gyász érte Zoltán nevű egyéves kis fiúgyermekük elvesztésével. Ferencz József lelkész temette a kis halottat. Szüleiknek ezúton is vigasztalást kérünk a jó Istentől.

Primor lécfalvi Keresztes György és köödi Lázár Katinka szeptember 7-én kötöttek házasságot a pasaréti református templomban. Szeretettel gratulálunk és Isten bőséges áldását kérjük úgy az ifjú párra, mint a szülőkre. A menyasszony édesapját, dr. vitéz Lázár János min. tanácsos, presbiter atyánkfiaát ez alkalommal is szeretettel köszöntjük.

Hymen. Útő Lajos gimnáziumi tanár atyánkfia, aki a kultuszminisztériumban teljesít szolgálatot, mint berendelt tanár, augusztus hó folyamán tartotta esküvőjét Gyarmathy Piroska tanárnővel. A tiszta unitárius házasságra Isten áldását

kérjük és szeretettel gratulálunk az ifjú párnak, valamint a vőlegény édesapjának, *Útő* Lajos székellykeresztúri esperes atyánkfiának.

Nagy Sándor budapesti énekvezér afia eljegyezte *Bakcsy* László kovásznai állami tanító *Ilona* leányát. Szeretettel köszöntjük belsőember testvérünket és menyasszonyát s rájuk Isten bőséges áldását kérjük.

Lőrinczy Mihály, az amerikai tanulmányútról nemrég hazatért unitárius lelkész feleségül vette *dr. Bedő Júliát*, *Bedő* Ferenc felsőfehérvári felügyelő gondnokunk leányát, aki hosszabb időn keresztül Budapesten tartózkodott. Az esküvő Marosvásárhelyen, június hó 6-án volt. Az esketést *Kelemen* Imre oklándi lelkész végezte. Tanúk voltak: *vitész Szinte* Gábor tábornok és *Ürmösy* Gábor lelkész. Isten áldása legyen az ifjú páron.

Nemzetvédelmi Keresztet kaptak a haza szolgálatában teljesített önfeláldozó magatartásuk jutalmazásaképpen unitárius atyánkfiái közül *Lőrinczi* László gimn. tanár, *Arkosi* László gimn. tanár, *Derzsi* László műasztalos, *Dénes* János géplakatos és *Fazakas* Attila Székelykeresztúron, valamint *Simén* Domokos lelkész Homoródalmáson. A kitüntetést augusztus hó 20-án Székelyudvarhelyen adták át ünnepélyesen. Maroskőri lelkészeink közül újabban *Fülöp* Zoltán vadadi lelkész részesült ebben az elismerésben. Mindnyájuknak szeretettel gratulálunk.

A Lelkeszi Nyugdíjalapra az alábbi szíves adományok folytak be augusztus hó folyamán: *dr. Siegfried* Tibor és neje 10 P, *Kóka* István (Hatvan) 3 P, *Weltin* Józsefné, *Páll* Mária 1 P, *Nagy* Árpád 6 P, *dr. Surányi* Ede 10 P, *dr. Ken-*

Istentiszteleti sorrend október hónapban.

H O L	M i k o r	Mely órában	Szolgálatot végzi
A) Templomokban.			
V. Koháry-u. 4.	4	d. e. 9.	ifjusági rendes Szolga Ferenc Barabás István
	11	"	ifjusági rendes Kereki Gábor Barabás István
	18	"	ifjusági rendes Szolga Ferenc Szent-iványi S.
	25	"	ifjusági rendes Szent-iványi S. Barabás István
	R. 31	"	Józan Miklós
Misszió Ház			
IX. Hőgyes u. 3.	4, 18, 31,	d. e. 10.	Ferencz József
	4, 18,	d. u. 6.	Ferencz József
	11, 25,	d. e. 10.	dr. Csiki Gábor
	11, 25	d. u. 6.	dr. Csiki Gábor
B) Körzetekben.			
Máv telepi prot. imaház	4, 18,	d. u. 4.	Szolga Ferenc
Budafok református templom	4,	d. u. 4.	Kereki Gábor
Rákospalota Máv-telepi iskola	4,	d. u. 4.	Barabás István
Sashalom Kossuth-téri iskola	11,	d. u. 4.	Kereki Gábor
C) Vidék.			
Kecskemét evang. templom	18	d. e. 11	Kereki Gábor
Dunapataj Unitárius templom	11, 25,	d. e. 10 és d. u. 3.	Szolga Ferenc
ref. templom	18,	d. e. 10 és d. u. 3.	dr. Csiki Gábor
Győr-Magyaróvár ref. templom	4,	d. u. 5	Szent-iványi S.
Felsőgalla ref. templom	11,	d. e. 11	Szent-iványi S.
Szolnok ref. templom	25,	d. e. 10.	Szent-iványi S.
Egercsehi Debrecen Unitárius templom	25,		Ferencz József
	4.	d. e. 10	dr. Csiki Gábor

— Aláhúzott napokon úrvacsoraosztás.

decsy Pálné (kölesön kamatai fejében) 40 P. Összesen: 70 P, azaz hetven pengő. Isten áldása legyen az adakozókon és az adományokon.

UNITÁRIUS ÉRTESÍTŐ

Felelős szerkesztő: **Szent-iványi Sándor**
Felelős kiadó: **Ferencz József**

Szerkesztőség és kiadóhivatal

Budapest, V., Koháry-utca 4. Telefon 317-529.

Megjelenik minden hó 15-én.

Előfizetési díj egy évre 4— P.

A lap tulajdonosa a Budapesti Unitárius Egyházközség

A lap elfogadása előfizetésre kötelez.

Utánaküldés kizárva!

Uj cím: